

СТАРМАЛИ

ЛИСТ ЗА ЗБИЉАЊЕ ШАКЛЕ.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — годишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве 10. — 5. — 2½ динара. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; главни сарадник Абуказем. Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду. — Рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX. Währingerstrasse 9.) — Претплата и све што се тиче администрације, штампарији А. Пајевића у Новом Саду.

На подлост неких шајкашких
српских учитеља.

Међер ту смо, на врхунцу
Ништавила подлога,
Српска школо, сад уздахни
Да се чује до бога!

Учитељи српске школе
Међу образ под ноге;
Утичу се, да што ниже
Постанеду подлоге.

„Најсветија дужност“ им је:
Ширит' језик, — ал не свој.
Видиш ли их, свети Саво,
Видиш ли их боже мој!

„Најсветија дужност“ им је
Обарати онај град,
У који се цигло узда
Сваки Србин, стар и млад.

„Најсветија дужност“ им је
Заборавит' позив драг, —
Туђим рухом одевати
Српски трпеж го и наг.

Шта да рекнем на то чудо,
Шта да рекнем на тај глас,
На ту „дужност најсветију.“
Шта да рекнем, у з'о час!

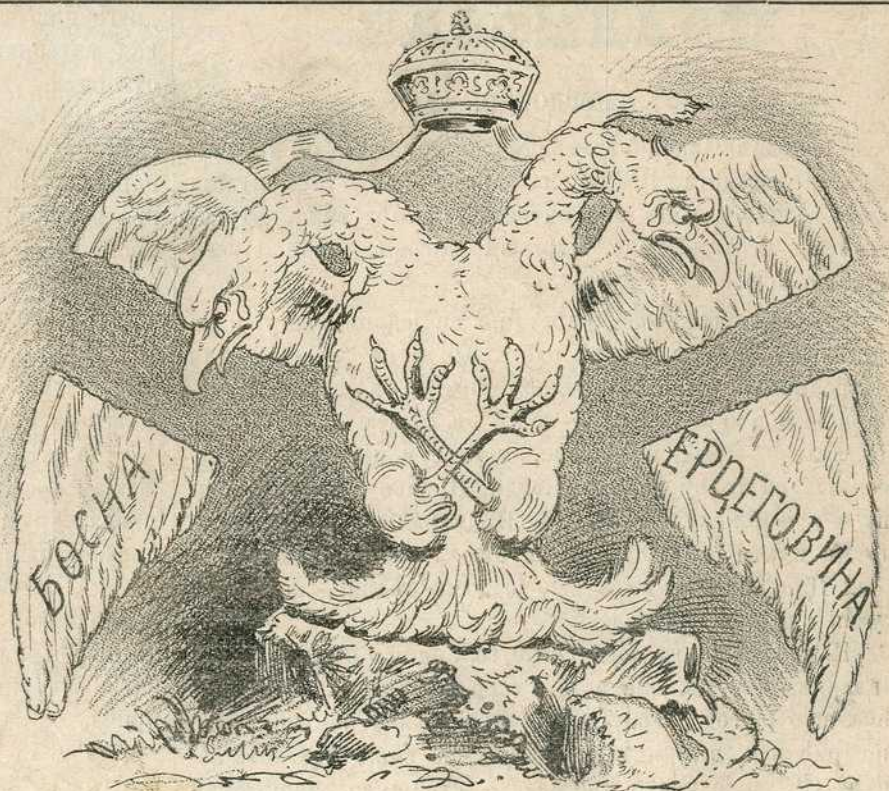
Кака Светост у Карловци,
Где се крми српски брод,
Такав појам о светињи —
— Трухле сетве его плод!

Телеграми.

Господа из Београда „Стармалом.“ Ми смо они, који смо скинули ланце са слободне речи.

„Стармали“ господи у Београд. Признајем и потврђујем. Ви сте они, који сте скинули ланце са слободне речи, — и тако сада може слободна реч да иде — до сто врага.

Из дипломатског света. Љубитељи лепих вештина, који хоће да уживају Европски концерт, нека се пожуре. За хармонију се дуго не гарантује.

ДУШАНОВ ОРАО. Па ево, браћо, ја сам ту. — Али где су моја крила ?

УНИВЕРЗИТЕТСКА

БИБЛИОТЕКА

Шетња по Новом Саду.

[CXVIII.]

Ја сам тога немеродавног мњења, да би сад на овој врућини, кад је теже узети у руку перо на писати, него ли чашу пива па пити, требали и ми српски новинари, као и пештански, да удесимо путовање по свету о туђем трошку и да израдимо да нас свуда дочекују банкетима, прангијама и дефицитима, као пештанске „списатеље и уметнике“. То би био одмор не само за нас, него и за публику нашу, те би нас у толико свесрдније дочекивала, а још свесрдније испраћала из своје средине, баш као и мађарске уметнике и списатеље.

Но ако се поштоване колеге моје слажу с овим предлогом, а они ће онда да питају: добро, а куда би то онда ваљало да се путује?

Ја мислим да би ми новосадско-српски новинари могли н. пр. овај план за путовање начинити:

Пре свега ваљало би сепаратном лађом да одемо у Вуковар. Ту би онда изишао пред нас поп Кука с литијом а уредник „Sriemskog Hrvata“ држао би беседу, на коју би му заступник уредништва „Стармалог“ достојно одговорио. То вече би био банкет, на којем би шокачки вуковарски тамбураши певали патријотску песму: „Удри, удри ин дер штат, Славо-Србом штрик о врат“, која је песма тамо свима омиљена, па и славној полицији, јер ова још ни једном певачу нија бадила штрик о врат. Ујутру рано би се друштво имало кренути даље, па би до подне могло стићи у Ђаково, (штросмајерову резиденцију), и ту би „габелфриштиквало“ прженог шовинизма са салатом од штросмајерове окружнице. Како је ту новосазидана

штросмајерова римска црква, то би сваки раширеним рукама био дочекан ко би (преко оног великог плаца) хтео да пређе у римску цркву. Ту ноћ би се преноћило у кућама, где би непрестано улазио свеж ваздух, јер би хрватски младенци преко ноћ полупали гостима све прозоре, да би могао фришак ваздух улазити у собе милих гостију. Ујутру рано могло би се кренути даље и то за Загреб. Овде би „друштво св. Јеролима“ за српске новинаре спремило свечан славолук и наперило би на њих топове (прангије), познати загребачки Мартин држао би беседу са класичним цитатима из Старчевићевих беседа на сабору хрватском. Старчевић би пак држао у вече на концерту једно предавање из Доситејево „Христоитије или благих обичаја.“ У вече би се приредио гостима у почаст и један свечан земљетрес (то је бар лако у Загребу). Младенци би целу ноћ по улицама загребачким, већим и мањим, ходали и гостима у почаст се изопијали, а после дотичног времена сви би отишли у Липик, да се лече од госпоцког — мамурлука. Задовољни са дочеком дали би се ми гости даље на пут и посетили би и друга места, где смо уверени да нас вољу и да ће нас лепо дочекати; тако н. пр. могли би најпре отићи у Будапешту. Ту би бар нашли своје познанике, чланове „друштва списатеља и уметника“, које смо ми у Новом Саду дочекали ватрометом и сепаратном лађом, те смо уверени, да би они једва дочекали прилику да нам врате љубав, па би сад и они нама штогод „сепаратно“ приредили, ако ништа друго, а оно би се они од нас сепарирали. Министар Тиса, кад би чуо да су дошли у Пешту репрезентанти новосадске српске пресе, јавио би то одма „оберштаданвалту“ Козми, те би

ПОДЛИСТАК.

Анегдотар.

Господин Цицварић избаци сваке године по неколико иљада анегдота. Колико на великој шљиви (воћки) има шљива толико у њега има анегдота. Само га ваља потрести, па ево стотина паде. Најмањи ветрић духне и увек обори по коју.

Но воћка шљивова бар стоји на једном месту, и ко није жељан шљива, тај не иде к њој и не тресе је. Али г. Цицварић не стоји на једном месту, он је нека путујућа воћка, ако га нико не тресе он се тресе сам, а анегдоте, зелене, жуте, полузреле, трухле и црвљиве падају као киша на главу невиних људи. Шљиве бар имају коштицу и у њој неку језгру, ал Цицварићеве анегдоте не могу ни имати језгре, јер су шуље. Воћка се зими одмара, ал Цицварић не пита које је доба године, код њега је увек месец шљивопад.

Шљивова воћка носи сваке године нове шљиве; У Цицварића су увек оне исте старе анегдоте. Шљивова воћка што је год старија, све мање шљива на њој роди: Цицварић пак, што је год старији, све више анегдота избацује. Он ти је право анегдотско страшило, анегдотски кит, анегдотска гвоздензуба; кад отвори уста може да прогута цело друштво и све стрпење његово, — а он

друго ништа и не ради него само отвара уста, и ако их кад затвори, то бива само за то, да их може опет таки отворити.

Па где станује г. Цицварић? То нико не зна, јер свако бежи од њега. Ал није ни требе да га тражимо, наћи ће он нас. У јутру тресе своје анегдоте у кафани; пре подне сипа их по пијаци; после подне залива њима променаду; у вече их сервира по разним гостионицама; а кад легне спавати, онда бунца сам себи по коју анегдоту, да не изиђе из обичаја.

Г. Цицварић нема врућа места, он долази као олуја, као облак, — излије брзо дажду анегдота својих, па хајд даље, да и друге усрећи.

А шта је он, каквог је заната или реда? Он је притјажатељ свију поштанских књижица, вице председник многих друштава, агенат морског прикласања, професор празнословија и брат од стрица покојног „Дармара.“

А од чега живи г. Цицварић, чиме се храни? Он се храни салом мршавих анегдота, месом оглођаних доскочица, изобиљем недостатка духа, чорбом сувопарних шпасова, и вечитим понављањем и преживањем давно отрцаних прича.

Где га можете наћи, ако сте га баш жељни? Свугде где год га има не тражите; свугде, где никаква посла нема; и свугде, где му се надате.

Идем ја једаред у шест сати у јутру да се прошетам

се овај постарао за слободне станове у хотелу „Фортуни“, чије су собе већ неким нашим члановима и познате, јер су не једанпут ту својски дочекани бивали. Одатле би се могао онда удесити један излет у оближње место Вац, о ком смо ми српски новинари такође много лепога слушали.

У Вацу би се задржали неизвесно време (јер у град кад хоћеш, а из града кад пусте), а онда би ваљало отићи у Тиса-Еслар, јер ту се приповеда неко нечувено чудо: да т. ј. ту Чивути хришћанску крв пију (!). Овако што је заиста нечувено и вредно би било видети, но не би практично било водити тамо и младе женске, јер Тиса-Еслар је место: Nur für Herren!

Кад би се ту Чивута опростили, хоћу рећи и Чивутима опростили, онда би сишли доле у Сегедин, јер и ту би нас једва дочекали, и дали би нам слободне улазнице да видимо оне српске учитеље, што у „Сегеди Хиравову“ изјављују, да ће им „најсветија дужност бити, да у местима где учитељују, шире мађарски језик и мађарски дух“.

Из Сегедина би сишли доле у Београд, јер и београдска господа воле новосадске новинаре, те би им изишла на сусрет као и члановима „друштва списатеља и уметника“ из Будапеште. Ту би заступнику уредништва „Стармалог“ г. Чедра био чичероне, те би му показивао „куда ваља проћи“ и које је најкраћи пут у Нови Сад. Опис дочека донеле би званичне „Српске Новине“ и ми би били задовољни, ако ма и у полак тако дугачком чланку, као што је био о дочеку мађарских „списатеља и уметника“. При уласку у Београд добио би сваки гост по једно Ари-

док још вије припекло сунце. Света је било на улицама још мало, само сам срео нашег п. Н. који се враћао са пијаце са великим сомом у звонаревој руци.

„Неће бити добро,“ помислих ја у себи „кад си срео сома.“ Али тек што сам се одмакао неколико корака, а ја чујем умиљат поздрав:

„Добро јутро, добро јутро, господине“ (То је био глас г. Цицварића). „А ко бог да тако?“

Нешто сам му морао одговорити, — ма шта: Зато му рекох: „Идем на рибу пијацу да купим једну кечигу“

„Кечигу?“

„Кечигу.“

„Е онда вам морам приповедати једну анегдоту. Био један игуман и т. д.“

И сад ми поче он приповедати неку анегдоту, коју још мој деда приповедао радо, јер ју је он од свога деда чуо. — Ја се мигољим, хоћу да се извучем, а Цицварић ме пита: што се журим? ваљда имам посла?

„Богме имам, не знам где ми је глава.“

„Не знате где вам је глава? хахаха! Е на то вам морам приповедати једну анегдоту. И абије се помоли из његових уста једна анегдота, која се од дубоке старости све љубала. Ја убрзам кораке, убрза их и Цицварић; а међу тим просипао је анегдоте немилице, нештедице, као да му је трговина дошла до распродаје. — У то спазим ја једног празног фијакера, који ми сијну као сунце спа-

јаднино клупче, да се не би забунио и изгубио у замршености београдских сокака и политичних странака. Гости би се морали учтиво понашати, иначе би их полиција отерала у редакцију „Видела.“

После сврхања у Београд могли би се онда вратити у Нови Сад — а могли би и пре.

То је моје немеродавно мњење о нашем путовању, а ако су у појединим местима људи невешти у купљењу прилога за свечан дочек, нека се обрате на нас Новосађане, па ћемо их ми научити или баш и заменити их.

Аб

Рецепт за салату од краставаца.

Неке госпе биле у друштву са покојним доктором Вуком Маринковићем. Дође некако разговор на салату од краставаца.

— Па реците нам, господине докторе, како је најбоље да се прави салата од краставаца?

— Најпре треба — одговори Вук — краставце ољуштити и ситно исећи или изрибати. . .

— Па тако и ми радимо.

— За тим ваља добро посолити. . .

— То и ми радимо.

— Па онда добро исцедити ону воду. . .

— Исто тако и ми чинимо.

— Онда се узме измрвљена хлеба и бела лука. . .

— Сасвим к'о што и ми готовимо.

— Кад је тако све готово, онда ваља узети чинију са салатом том и — просути на ђубре.

(Табло. — Ово је последње Вук са здравственог гледишта говорио).

сења. Махнем руком на фијакера, Цицварићу рекнем: „Опростите, сад сам се баш сетио да морам ићи у Сентомаш на свечаре!“ скочим у фијакера и спасем се.

Једаред идем ја не знам од куд, и киша пада како је богу воља. Кога сретнем? Цицварића. „Зар се ви по овој киши шетате?“ запита ме он.

„Та не шетам се, брате, већ бежим кући. „Видите да сам заборавио кишобран.“

„Заборавилисте кишобран?! Е нато вам морам нешто приповедати. И он ми поче до приповеда једну анегдоту, коју је још праотац Ноје приповедао у ковчегу, на што му је његова жена одговорила: „мани се молим те те приче, та то је било већ толико пута штампано у „Старом“ и „Домишљану.“

Кад смо дошли до житне пијаце, ту хтеде да ми приповеда једну дугачку анегдоту, како је Чивутин преварио ђавола. „Опростите, господине, ал ја не могу до краја саслушати вашу анегдоту, јер моја се жена спрема да иде од недеље у купатила.“ Рекох ја и уђох у једну кућу, не знам ни сам чију.

Опет једаред; била је ноћ, дванаест сати. Ја сам се враћао са неког пикника кући. На улицама ништа се није видело ни чуло, — само сам чуо два ноћна стражара како један другом довикују: „Лаку ноћ!“ и желе пријатан одмор. Ја сам био задубљен у мисли, — мислио сам, шта ли ће, боже, бити штампано прекосутра у „Стармалом?“

У Ш Т И Ц И.

4 Једно високо лице добило је недавно један орден; дакле сад му смемо рећи да је ординар.

⊙ „Пешти напло“ приповеда, како је глумац један српски у Београду водио чланове друштва списатеља и уметника по Београду и вели (Наплов): можда је тај глумац у себи уздисао: „Ах боже, што нисам рођен Мађар!“ — Ал' може бити да је тај исти глумац уздисао: „Ах, боже, што се ови већ једанпут не торњају одавде!“

= Новине с радошћу јављају вест, да се радикална странка у Србији све већма смањује. Па то је још опасније, јер мањи људи се лакше успуњају горе (на пр. на какво дрво), него велики и трбушастии.

□ Лист „Нови звуци“, што је лане почео да излази у Бечу, престао је после два три броја излазити, а то је сасвим наравно, јер сад већ не би били нови звуци, него већ (годину дана) стари.

+ „Стармали“, „Јавор“, „Застава“, „Срп. илустр. новине“ и т. д. шиљу публици идентичну ноту (у форми позива на претплату), као што и друге велесиле чине, а познато је да је штампана шеста велесила.

? У Америци су наишли на нов извор петролеума, из ког се на дан 2000 буради наточи. Шта ће им толики петролеум, боље да су наишли на нов извор пива! Ко ће још петролеума пити?!

× Ратно министарство наредило је да Кени-

— али у тај ма стаде предаме, са фењером у руци г. Цицварић.

„Одкуда тако касно, ха!“

„Идем са пикника.“

„Са пикника, па тако невесео? хахаха! е на то вам морам нешто приповедати.“

И он ми поче да прича једну анегдоту, коју је неко причао у Пемпеји, баш онда кад је пропала. Уз то ме је једнако држао за рукав, да му не утечем, — и тако ме је допратио до мога стана. Ја зазвоним. „А, ви сте забавили понети кључ од Калије, — е на то вам морам приповедати једну Сомборску анегдоту.“

Мој хаузмајстор, који је био тако стар, као каква Цицварићева анегдота, спавао је тако тврдо, као да Цицварић њему прича, а не мени. Трипут сам морао звонити, док сам га разбудило. Кад ми је отворио калију утрчим унутра као без душе.

Кад сам се понео на степенице, ушао у своју собу, запалио свећу, онда промолим случајно главу кроз отворен прозор. Погледам доле, а кад тамо, — Цицварић ухватио мог хаузмајстора за руку, па му приповеда једну дугачку анегдоту.

(По Сафиру.)

грец престаје од сада бити тврђава. — Па и боље, кад ништа не помаже.

§ Код Лединаца (у Срему) нашао се рудник, где има врло много сребра. — Сад се само још траже Чивути, који ће ову рудокопњу на своју корист употребити.

* „Фигентленшиг“ иште на свој најновији проналазак, — да „Застава“ има не знам од кога субвенцију, — патенат од владе.

≈ Један слепац у Новом Саду иште од магистрата, да му даду за вођу „гвозденог човека“ са оног ћошка, јер је вели, познато из физике, да је гвожђе — добар вођа. Аб.

Досетке, наивности и др. из дечија света.

Лане на светог Саву било је истина здраво хладно, али је била суха зима, без магле и ветра, и мати опреми своју малу Јованку да са старијом сестром иде у цркву. (Јованка до онда није никад била зими у цркви.) Није прошло четврт сата, ал ево ти дечице кући, — Јованка црвена у лицу као рак, а нос јој још црвенији.

— А шта је то, Јованка? кад брже из цркве? запитати мати.

— Није добро у цркви, рече мала Јованка, није добро; морала сам да пушим.

(Она је видела у хладној цркви да јој иде из уста густа пара, као дим, па је мислила да пуши.)

Иста Јованка здраво се бојала, кад су јој говорили да ће јој пробушити уши. Једаред дође време да се та претња и оствари и она виде, да се већ озбиљно спремају, да јој уши пробуше.

Ужурбала се сиротица; не зна како да се извуче из те неприлике. На једаред се нечем досети: тури мали прстић од десне руке у десно уво, а мали прстић од леве руке у лево уво и поче их ту живо окретати, вичући (притворно) весело: „Мати, мати, не треба да ми бушиш уши — већ су пробушене!“

Купи мати својој малој девојчици мали црвен „луфтбалон“, шта се држи на концу, па су тако ишли да се шетају. На једаред девојчица стаде гледајући горе у небо, и запитати матер: „Је-ли, мама, кад је мој братац умр'о, ти си казала да је отишао на небо? Је-ли он још на небу?“

— Јесте, дабогме! одговори мати уздахнувши.

А девојчица се замисли, па онда пусти кончић о коме је држала „луфтбалон“, велећи: „нека иде у небо, нека се мој братац њиме игра!“

Ћира. Је-ли Спиро, — кад све новине држе страну Енглезима против Египћана, треба-ли и ми да вичемо на њих и на Араби пашу?
Спиро. Ми?! — та да, да, — дабогме и ми би такИ требали да вичемо на њих, чим би они дошли у туђу земљу, н. пр. под Лондон, да га бомбама дирају.

Ћира. Знам, знам. Али како би ти волео да испадне овај садашњи рат, што се заврз'о у Африци?

Спиро. Ја би волео да испадне тако, како се обично распре не завршују.

Ћира. Не разумем те.

Спиро. „Кад се год двоје свађају, томе се трећи радује.“ Тако вели досадање искуство. Ја би волео, да сада буде друкчије. Европске силе и Египћани да се брзо измире, а трећи, на пример Султан, да плати парничне трошкове.

Ћира. Пристајем.

Причте Мушкатиновића.

Мали жеп фришко се напуни (стр. 79). — С тога би добро било, да наши „свјашченическо“ одјејанија“ кројачи праве од сада мање џепове.

Ако смо ми браћа, нису кесе сестре (стр. 17), рекао Анђелић свом брату, што манипулира у Даљу.

Што је год весма запето, оно ће пући (стр. 130). — На пример министарска криза у Србији.

Поп кобилу јаши, а кобилу тражи (стр. 101). — То је кад какви велики попови хоће да траже неку аутономију по њиховој ђуди, а овамо јаше на аутономији (коју већ имамо).

Боље с миром него с Ћиром (стр. 23). — Пословица, коју у Каћу приликом избора посланика употребљују.

Је же писах писах (стр. 40) — вели „Стармали“, кад се ко на њега нађе увређен, па врати лист.

Аб.

Нешто Мађарима у корист.

Ја не поњам за што Мађари натерују нашу децу да уче мађарски, кад је за мађарски народ боље да ми мађарски не знамо; јер онда ако смо трговци или занатлије, не можемо с мађарском муштеријом пазарити, па ће ова ићи код Мађара! Ако смо чиновници, не можемо заузети скоро никаква места, него ће се ту понамештати Мађари; ако смо адвокати, не можемо такођер партаје код мађарских судова заступати и т. д. — Дакле свакојако би по саме Мађаре корисно било, да нас оставе на миру и у незнању језика им.

Аб.

П у с л и ц е.

У Енглеској има једно село, које се зове: „Ланферпеолгвингилгогертисилиогогогох.“ Па ипак и мала деца из околине изговоре то име много лакше, него што могу велики Хрвати да запамте име своје браће — Срба.

Пре смо јавили, да су у Француској пронашли једног краља, кога историја није ни мало зарезала (јер није ни он у историји ништа зарезао) — а ономад опет ископаше у горњој Уг. једну круну, за којом нико не плаче, што му је нестала. — Па сада нека рекне ко сме, да наше време нема довољно монархичних будака, ашова и мотика.

Немачке и мађарске новине здраво се мргоде, кад су чули да ново дело Црногорског кнеза „Балканска Царица“ није намењено позорници. (А они би га тако радо изиграли).

Ја познајем већ неколико српских свештеника, којима је срце и душа, кад их човек титулира „Тистеленди-ур!“ — Онда се тако баце у позитуру као да им је заиста Тиса стриц.

Штета што је Александријска библиотека већ давно изгорела; сад би могао Сајмур стећи ту славу, да ју је он запалио.

Згодан писмоноша.

Покојни Ђока Стајић позната шаливчина новосадска, о коме се толико анегдота причају о његовом здравом хумору и досетци, имао је кадикад обичај и мало неупутно се нашалити са другим људима.

Тако једанпут стоји он са једним својим пријатељем на улици, а иде један „непознат му стран човек, који је био сав блед и сув од болести, те врло слаб и увео изгледао.

Ђока Стајић ступи пред њега, кад се овај приближио, те ће му рећи:

— Ала, молим вас, хоћете ли бити тако добри, да понесете ово писмо моме деди? и извади неко писмо из џепа.

— А где је ваш деда?

— Он је умр'о, одговори несташни Стајић.

Тук на лук.

О истом Стајићу приповеда се и ово: У кавани код зеленог венца имали су неки обичај да Ђоку Стајића ударе шаком по шеширу, те да му га згњече. Он се на ово јако љутио. Кад му је досадило, а он узме сијасет чијода, те их позадева изнутра кроз шешир тако, да су једва мало врхови од чијода вириди горе кроз шешир, а доле подметне папндекла, да чијоде имају ослопца. Кад тако уђе у кавану, и кад га први познаник пљесне шаком по темну од шешира, а он дрекну и трже руку, која је од стотину врхова од чијода убудена и са крвави длано-

ви поче да грди, но Стајић му саветова да ћути, „да не буде сам“, те тако још десетак њих наседоше и од тога доба не хтедоше му више шешира гњечити.

Надмудрио га.

Два страна човека дођу у неку варош и одседну у један исти бирцуз. Но бирташ је имао само још једну једину собу празну, а у овој је било два кревета. Ту собу понуди дакле бирташ оној двојци и ови буду задовољни. Но кад легаше да спавају рећи ће онај један:

— Господару, немојте ми замерити, али ја ноћу страшно хрчем, те може бити да ћу вам сметати у спавању, али не могу шта, кад ми је таква нарав.

— Не чини ништа, одговори други промисливиши се мало, имам и ја неки обичај, па ћу вас молити да ни ви мени што не замерите.

— А какав је то обичај? запитаће онај први.

— То је управо рећи моја белест, дода други: ја сам месечар, те сваку ноћ устајем и тумарам по соби и напоље; но то вама нека ништа не смета; ви само спавајте и чините се и невешти.

Кад се смирише, ал' ти наш хркало не мога никако да заспи, него је будан све чекао, кад ће му „шлафкоморат“ устати и почети тумарати, и не смеде да заспи бојећи се да случајно на њега не натрапа и да му пехотице не учини каква зла. Међутим је онај други заспао као заклан и ни макнуо се није, јер није ни био месечар, но се само шалио, знајући, да онај онда неће смети заспати, те дакле веће и хркаати и њега тиме будити.

Кад у јутру јутро освануло рећи ће хркач ономе другом:

— Добро јутро! А ви ноћас нисте устајали ни тумарали!

— Нисте ни ви хркали одговори онај смејући се у себи.

Ловачка прича.

Један Енглез издао је читаву књигу о својим догађајима при ловљењу. Кад не можете целу књигу читати, а ви читајте бар ово:

„И у Индији сам много ловио. Једног дана лови са мојим пријатељем били смо уморни и зловољни, јер нисмо ништа уловили. Враћајући се кући опазимо под једним дрветом велико с једне стране одаднивно буре, — ваљда су га Индијанци амо донели, да у њега наберу воћа. Ми бесмо гладни и ту нам се учини згодно место, да поједемо оног ћурка, ког смо имали у торби. Метнемо ћурка на буре, као на неки сто; али у тај ма чусмо неко чудно мумлање; кад погледасмо на страну имасмо шта и видети. Један пантир упутио се к нама и тако нас је гледао, као да вели: станите, и ја сам гладан!

Ми почнемо узмицати натрашке и дошавши до дрвета попнемо се на дрво.

У то и пантир стиже и строваливши буре зграби ћурка с бурета, чинећи се и не вешт, као да нас није ни видео. Ми смо са дрвета гледали како слатко руча наше печење.

Наш положај није био најпријатнији. Кад га погана звер буде готова са ћурком, онда ће доћи ред и на нас, — јер њеној глади ћурка је само залог на један зуб.

Па шта сад да радимо? Невоља нас начини досетљивима и ми се одлучимо да ухватимо пантира жива.

Dictum factum. Полако се спуцамо с дрвета, допуцамо се до бурета, поред кога је пантир последњи батак гутао и — и дигосмо буре, па пантира њиме поклописмо, — а ми обојица на буре седосмо, да буде што сигурније.

Онда нам је тек жао било што нисмо сваки бар за једну центу тежи. Пантир је у бурету скакао, свакојаке гимнастике правио, и опасност је била велика, да ће буре стровалити, па онда тешко нама! Мој пријатељ досети се и сада нечему. Он је пазио кад ће се пантиров реп, у том његовом окретању, помолити кроз рупу од враћа. Бог и срећа даде и реп му се помоли. Онда ми зграбимо реп, извукосмо га кроз рупу колики је дуг био и држасмо га снажно обојица обе руке. То је било здраво добро; пантир нас није могао осакатити, јер између нас и њега стајаше буре, као неки штит.

Наш је план био да вукући пантира за реп, довучемо га нашој кући. Али је то био рачун без бирташа. Пантир је био јачи од нас обојице, — и место да је он ишао куд га вучемо, поче он нас да вуче. А куд би нас одвукао? Одвукао би нас до своје пехине, где би нас дочекала његова жена и дечица. Кожа нам се јежила кад смо на то помишљали. А ако му пустимо реп из шака, онда ће нам то исто бити, само мало пре.

Шта сад да се ради? Сад се опет ја нечем досетим. Досетим се да ту друге помоћи нема, већ треба пантиру везати чвор на репу. Та нас је мисао спасла. Везасмо му чвор на репу, једаред и други пут; стегосмо га јако, да се не одрешу, — и кад се уверисмо да је чвор на репу тако велики, да га не може провући кроз рупу од враћа, урличући оде пантир са буретом заједно, оде у шуму. А ми дођосмо у свој стан, живи, здрави и неповређени.

(Читајући ово падоше ми на памет данашње прилике и садашњи лов енглески у Египту. Да-ли ће ови поклопити Египћане празним буретом. Ако их поклопе, да неће ови буре стровалити. Да-ли ће промолити реп кроз рупу од враћа, и тек онда, да-ли ће ловци зверку или ће зверка ловце одвући куд не би хтели. Да-ли ће јој моћи везати чвор на репу. Дали ће се вратити кући живи, здрави и неповређени?)

О п а с н о.

У „Ћоси“ има један дописник који се потписује „Ћдим, ыдим.“ Призвајемо да је ово име доста страшно, али је и опасно. Јер само једна штампарска погрешка, па у место „Ћдим ыдим“ може да изађе „Звјездим,“ и то би се могло тумачити као

сопствено признање, да је он звиждао при преста-
ви Рабагаса. Па ето нове невоље. За то пазимо бра-
ћо од сада, не само шта пишемо, — већ и како се
потписујемо.

Хам хам.

Дуга срдња.

Драга драгог љуто кори;

Укори су њени страшни:

„Све сам чула, све сам чула, —

„Невера си — не требаш ми!“

Драги драгу лепо моли

Да је срдња брзо прође.

„Проћи ће ме, — знаш ли каде?

Кад понесе врба грожђе.“

Оде мома без осврта.

Оста момак невесео.

За три пуна дана није

Њеним шором проћи смео.

Али јуче усуди се

И до рогља њена дође;

Из далека спази драгу

Где на врбу веша грожђе.

(По немачком)

Просјачка несрећа

Просјак. Уделите сирмаку човеку, који је
тако несрећан.

Господин. Шта несрећан! Гле како си здрав
и јак. Па још ти говориш о несрећи. Него теби кан-
да не мирише рад.

Та то и јесте моја несрећа, што не могу да се
наканим на рад.

Из школе.

Учитељ. Срам те било, Стеване; гле како су
ти прљаве руке!

Стеван. Е господине, ја сам прекјуче помагао
мојој матери, кад је лепила огњиште. За то су ми
руке тако прљаве.

Најбољи доказ.

Морсе, онај славни муж, што је измислио теле-
граф, — па онда Бел, што је изнашао телефон, —

обијица су имали жене глувонеме. Ово је најбољи
доказ, шта може учинити човек, кад му жена око у-
шију не чангрза.

И з ј а в а

У 19. броју „Стармалог“ од 10. јула о. г. изи-
шао је под насловом „Пропаст твоја од тебе
Израиљу“ јавни прекор српским учитељима, који
се овде на течају мађ. језика налазе. Узрок томе пре-
кору може се увидети из садржине самог чланка. Пот-
писани за најсветију дужност своју сматрају, да овим
српском свету јавно исповеде, да је — „Јавна бла-
годарност“, — изречена оvd. мађ. даларди, а
потписана једном речи од слушалаца на оvd. течају
мађ. језика, без њиховог знања и одобре-
ња угледала света. Оволико у хатар истини.
савести па и свести.

У Сегедину на дан летњег Аранђела 1882.

Душан Кнежевић
учитељ М. Чанадски.
Стеван Вукадиновић,
учитељ батањски.

Аркадије Вуковић
Душан Томић
учитељи панчевачки.
Лазар Илијевић
учитељ чаковачки.*)

*) Нама служи на утеху, што из ове изјаве видимо,
да има на курсу у Сегедину честитих српских детића, које
чувају своје име и образ, а добро би било да даду изјаву и
у сам „Сегеди Хирано“, чије се уредништво тако размећи
и капитал кује из оне дерне „Јавне благодарности.

Уред. „Стармалог“

Новије књиге.

Послате уредништву на приказ.

Песме са народним припевима данашњег доба при-
редио Србин-Милош Грабовачки (осмо издање) у Земуну
штампарија Србина-Милоша Грабовачког 1882.

Леп дарак за одраслу женску децу!

СВЕСКА ДРУГА

ПРИПОВЕТКЕ МОЈОЈ КЋЕРИ

ОД Ј. Н. БУЉА

ПРЕВОД С ФРАНЦУСКОГА.

на 8-ини 204 стране, цена само 60 нов.

У тој су књизи лепша од лепше ове приповетке:
1. Лажни дијаманат. 2. Златан новац. 3. Чешаљ што
говори. 4. Соната. 5. Мала жива библиотека. 6. Вин-
сенски катава. 7. Селско гробље. 8. Сестре судојенице.
9. Журнал, мода. 10. Мала газдарица. 11. Завршетак.

Ко жели за поклоне или за распродају да по-
ручи више ових књига, нека се обрати подписатој
накладној штампарији, која ће према већој наручбини
и рабате веће давати.

Такођер се још може добити и I. свеска
ових поучних приповедана, по истој цени.

Штампарија А. Пајевића у Н.Саду.

Још се могу добити сви бројеви „Стармалог“ од почетка до данас.

„НЕВЕН“

Чика Јовин лист

доноси у своме тринаестом броју за 1882. ове чланке: 1. Хвала му, хвала песма (са сликом) од Ј. Ј. 2. Мајчина душица (приповетка) од Браца Мите. 3. Како се поступа са утопљеником, (ако има још мало наде да му се може живот повратити.) 4. Сватовска песма (пева се код младожињине куће.) 5. Најмање и највеће (са две слике). 6. Хиена (са сликом) од — о — ђ. 7. Тешко сестри без брата и брату без сеје (народна песма). 8. Незнана госпођа (чешка нар. приповетка.) 9. Хогуспокус (са сликом). 10. Рачунске игре (продужено). 11. Риба и девојка песма. 12. Разнолије 13. Даштања 14. Чика Јовина пошта 15. Нове књиге.

Рукописи и све што се тиче уредништва, шаље се на адресу: Dr. Jov. Jovanović Wien, Währingerstrasse 9. — „Невен“, чика Јовин лист, излази двапут месечно на читавом табаку. Цена је за Аустро-Угарску на читаву годину 4 ф., на пола године 2 ф. За Србију, Црну Гору и остале крајеве 10 дин. или 5 ф. у банкама на читаву годину, односно 5 динара или 2 фор. 50 новч. на пола године, и шаље се на адресу: Штампарије А. ПАЈЕВИЋА у Н. Саду.

НОВА ШКОЛСКА КЊИГА

ЧИТАНКА

ЗА

ТРЕЋИ РАЗРЕД СРПСКЕ НАРОДНЕ ШКОЛЕ

ОДОБРЕНА

ОД СРПСКО-НАРОДНОГ ЦРКВЕНО ШКОЛСКОГ САВЕТА

УШЛА ЈЕ У ШТАМПУ

и биће готова за ову идућу школску годину.

Обраћајући пажњу г. г. школских старатеља и учитеља на ову нову књигу, препоручујемо уједно и остале школске књиге нашега ранијега издања, као: Буквар српски, тврдо укоричен 16 новч., Црквено-словенски буквар са читанком тврдо укоричен 16 новч. Читанка за други разред српске народне школе 24 новч. — које је књиге написао главни школски референт господин Др. Ђорђе Патошевић, а наша највиша школска власт: српски народни црквено-школски савет одобрио их је за употребу у нашим основним школама.

Ко дакле жели да горње књиге из прве руке добије, нека се обрати подписатој накнадној штампарии. Иначе могу се ове књиге добити и у свима српским књижарама.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

ПОЗИВ.

Потписана штампариија као накнадник најраспрострањенијег српског календара

„ОРЛА“

узима себи слободу учтиво позвати п. н. трговце и обртнике на аргонсовање у истоме календару за год. 1883.

Укусно израђене огласе рачунамо:

Једну целу страну	фор. 24.—
” $\frac{1}{2}$	” 12.—
” $\frac{1}{3}$	” 9.—
” $\frac{1}{4}$	” 6.—
” $\frac{1}{8}$	” 4.—
” $\frac{1}{16}$	” 2.—

Огласе са страних језика преводимо бесплатно При упису молимо за потпис фирме власника, ради наплате при предаји примерака, као и $\frac{1}{4}$ цене од износа.

„Орао“ се штампа и распродаје у 15.000 примерака, и према томе може се рећи да је ово најкориснија и најјефтинија прилика за свакога, који има што публици да огласи.

Штампарија А. Пајевића

ОЦЕВИ И ДЕЦА

роман Ивана С. Тургењева

с руског превео

ВЛАДАН АРСЕНИЈЕВИЋ

Цена 1 фор., а ко више истих поручи, добија огроман књижевски рабат. Наручнице ваља упућивати накнадној Штампарији А. Пајевића у Н. Сад.

РЕД ШЛОВИДАЊЕ.

пошт. лађа
од 10.
до даље

почињући
Јуна.
наредбе.

У ЗЕМУН: сваки дан изузимајући понедељник у 5 сати после подне.

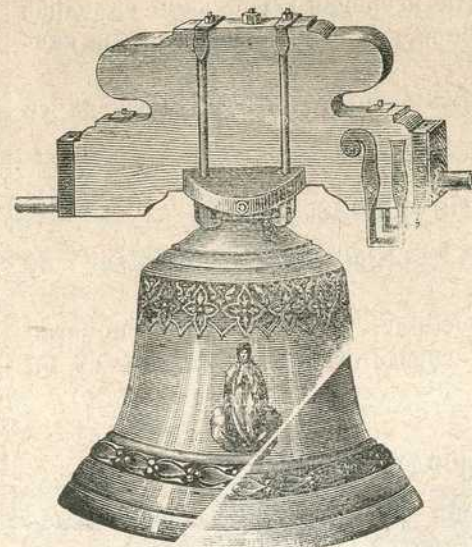
У ОРШАВУ и ГАЛАЦ: недељом, средом и петком у 5 сати после подне.

У ТИТЕЛ: недељом и средом у 5 сати п. н.

У БУДИМ-ПЕШТУ: сваки дан изузимајући петком у $\frac{1}{2}$ 11 сати пре подне.

СВЕЗА са САВОМ: недељом и четвртком после 5 сати после подне. ОДПРАВНИШТВО.

ОГЛАСИ. ЗВОНА.

по најновијој и старој системи, са гвозденим и дрвеним крунама хармонијски удешена а од најфинијег метала са најчистијом изработом.

2—5

Звоноливница ЂОРЂА БОТЕ СИНОВ